

Zeker in de huidige tijd, waarin eetbaar in de tuin centraal staat, is er weer extra belangstelling voor de druif. Deze zoonbidder groeit en bloeit uitbundig in de zuidelijke landen, maar wie kiest voor de juiste selectie kan ook hier succes behalen.

Tekst: Emiel van den Berg
Fotografie: www.visionspictures.com

Vitis is de oude Latijnse naam voor de wijnstok *V. vinifera*, die druiven en dus ook de grondstof voor wijn levert. Het geslacht *Vitis*, dat circa 60 tot 70 verschillende vertegenwoordigers kent, behoort tot de wijnstokfamilie, de Vitaceae. Binnen die familie zijn veel lianen te vinden, maar bevinden zich ook kruidachtige planten en struiken. De familie komt overal in de tropen voor, maar is ook in (warmere) gematigde streken te vinden. Ampelopsis en Parthenocissus (de wilde wingerds) behoren tot dezelfde familie, van beide geslachten zijn verschillende soorten geschikt voor de Nederlandse tuin.

De meeste *Vitis*-soorten zijn krachtige klimmers met sterk verhoutende stengels. Met takranken zetten ze zich overal aan vast. Een deel van de cultivars van *V. vinifera* staat bekend om de smaakvolle vruchten die ze produceren. Het merendeel van deze voor cultuur waardevolle rassen groeit op wijngaarden verspreid over de aardbol in regio's met een min of meer mediterraan klimaat. Naast deze vruchtassen zijn sommige *Vitis*-soorten gewild om hun decoratieve blad dat soms prachtige herfstverkleuringen vertoont.

NEDERLANDSE WIJNGAARDEN

De wijnstok, vaker druif genoemd, heeft enkelvoudig, min of meer handvormig gelobd blad en kleine onopvallende bloemen. Die bloemen staan gerangschikt in pluimvormige tuilen en verschijnen rond juni. Na de bloei vormt de plant vruchten die botanisch gezien bessen heten. De oudste meldingen dat deze vruchten voor consumptie werden geteeld, stammen uit circa 3000 voor Christus. Ze verwijzen naar Egypte en het gebied dat nu tot Irak behoort. Fossiele vondsten hebben echter uitgewezen dat duizenden jaren daarvoor in het toenmalige Perzië al wijnbouw plaatsvond. Vanuit die regio's is die wijnbouw richting het mediterrane gebied gekomen en uiteindelijk zijn wijngaarden over een groot deel van de wereld verspreid. Ondanks dat wijnranken

Vitis vinifera 'Boskoop Glory'

Vitis geeft smakelijke vruchten

het liefst in een min of meer subtropisch klimaat groeien, zijn zelfs in Nederland kleine wijngaarden te vinden. Omdat het bij ons kouder is, worden de wijnstokken vaak wat lager gehouden om zo toch een goede opbrengst te krijgen.

V. vinifera is de belangrijkste druivenproducent die ook garant staat voor de wijnproductie. De grote variatie in rassen is grofweg in te delen in witte en blauwe druiven. Blauwe druiven variëren qua kleur in wijnrood, paarsrood, paarsblauw, blauw tot diep zwartblauw. Witte druiven zitten tussen groen en geelwit.

Bij *V. vinifera* behoort 80% tot de wijndruiven, de resterende 20% bestaat uit zogenaamde tafeldruiven die vers worden gegeten.

REMBRANDT

V. vinifera heeft enkele bekende rassen die geschikt zijn voor de Nederlandse particuliere tuin. 'Boskoop Glory' is goed winterhard en rijk dragend. De donkerblauwe druif is smaakvol en rijpt ook goed af. Het uitdunnen van trossen, het zogenaamde 'krenten', is niet nodig. De bekendste witte druif voor de Nederlandse tuin is 'Vroege van der Laan'. Bij voldoende zon produceert dit ras smaakvolle zoete druiven. Het onderhoud

bij deze witte druif is wel wat bewerklijker want krenten en snoeien zijn noodzakelijk. Minder gekweekt is 'Rembrandt' waarvan rode druiven zijn te plukken die veel pitten hebben en apart smaken. Deze druif wordt meestal gebruikt voor gele en uiteraard wijn. Meer voor de sier is de cultivar 'Purpurea' met purperrood tot roodbruin blad en zwarte druiven. 'Purpurea' is vooral een sierdruif aangezien de vruchten niet erg smakelijk zijn.

Een andere druif voor de sier, misschien wel de meest kleurrijke, is *V. coignetiae*. Deze krachtige opgaande groeier komt van nature in Japan en Korea voor en heeft tot maximaal 25 cm groot heldergroen en enigszins gelobd blad. Het bladoppervlak is wat glooiend doordat de ruimtes tussen de nerven opbollen en zowel de twijgen als de onderzijde van het blad is viltig behaard. Na de bloei volgen kleine bessen die niet eetbaar zijn. *V. coignetiae* is vooral aan te bevelen vanwege de fraaie herfstverkleuring. Vanaf eind september kleurt het blad naar tinten groen, geel, en rood. Op het hoogtepunt kan het blad vlammend karmijnrood zijn. Vanwege de kwetsbaarheid van jonge planten bij vorst is afdekken tijdens de eerste winters aan te bevelen.